



БАСТЫ БАЙЛЫҚ - ДЕНСАУЛЫҚ

Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру туралы ақпарат

Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру дегеніміз (МӘМС) — бұл халықтың денсаулығын сақтап нығайтуға бағытталған, әлеуметтік қорғаудың мемлекеттік жүйесі. МӘМС жүйесіне қатысқан азаматтар, дер кезінде қолжетімді, сапалы медициналық көмекпен және сонымен қатар, қажетті мөлшердегі дәрі-дәрмектермен қамтамасыз етіледі.

Қазақстан республикасында осы жүйені іске асыру үшін, арнайы әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры жасақталды. Ол қор өзінің жұмысын 2017 ж шілде айынан бастайды. Қазақстан азаматтары осы қорға ай сайын белгілі бір мөлшерде жарналарын аударып отыруы тиіс. Осы қорда сақталған қаржы науқастанған азаматтарды емдеу үшін емханаларға беріліп отырады. Жаңа қабылданған құжаттың ережесіне сай, қазақстандықтарға медициналық көмектің екі пакеті ұсынылады. Оның алғашқысы – республикалық бюджеттен қаржыландырылатын медициналық көмектің мемлекет кепілдендірілген көлемін ұсынатын базалық пакет, мемлекет есебінен медициналық көмек алу, мұнда жедел жәрдем қызметі, санитарлық авиация, әлеуметтік ауруларға, сонымен қатар төтенше жағдайларда, профилактикалық екпе кезінде көрсетілетін медициналық көмек түрлері енеді. Бұл қызмет барлық азаматтар үшін қолжетімді. Екіншісі – жаңадан құрылатын медициналық сақтандыру қоры ұсынатын сақтандыру пакеті. Яғни, бұл пакетке енетін қызмет түрлері азаматтардың әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына аударған жарнасы арқылы жүзеге асады. Екінші қызмет түрлерін амбулаториялық-емханалық көмек, стационарлық көмек, стационарлық алмастыратын көмек, қалпына келтіру емдік-шаралары, медициналық реабилитация, паллиативтік көмек және жоғары технологиялық көмек кіреді. Енді мынаған назар аударайық.

МӘМС жүйесі қалай жұмыс жасайды?

МӘМС мемлекеттің жұмыс берушінің және әрбір азаматтың ортақ жауапкершілігіне бағытталған: 2017 жылдан бастап жұмыс беруші 2 пайыздан бастап, жыл сайын 1 пайызға арттыру арқылы 2024 жылы 5 пайызға жеткізу көзделген. Ал, қызметкерлер жарнасының көлемі 2019 жылы 1 пайыз, ал 2020 жылдан бастап 2 пайызға теңестірілмек. Өзін – өзі жұмыспен қамтамасыз етіп отырған азаматтар (жеке кәсіпкерлер, жеке нотариустар, жеке сот орындаушылар, адвокаттар, кәсіби медиаторлар, азаматтық-құқықтық негіздегі келісім бойынша кіріс табатын жеке тұлғалар) жарнасы кірістерінің 5 пайызына тең.

- 4) мүгедектер,
- 5) жұмыссыз ретінде тіркелген азаматтар,
- 6) интернатта тәрбиеленіп жатқан тұлғалар;
- 7) бала тууға, бала асырап алуға, 3 жасқа дейін бала күтіміне байланысты демалыстағы тұлғалар;
- 8) күндізгі оқу орындарында білім алып жатқан адамдар (интернаттура, резиденттура);
- 9) жұмыс жасамайтын жүкті әйелдер, іс жүзінде 3 жасқа дейінгі баланы тәрбиелеп отырған жұмыссыз азаматтар;
- 10) зейнеткерлер;
- 11) әскери қызметкерлер;
- 12) арнаулы мемлекеттік қызмет жұмыскерлері;
- 13) құқық қорғау органдарының жұмыскерлері;
- 14) қылмыстық-атқару жүйесі мекемелерінде сот үкімі бойынша жазасын өтеп жүрген адамдар;
- 15) уақытша ұстау изоляторлары мен тергеу изоляторындағы азаматтар.

Медициналық сақтандыру не үшін керек?

Әлеуметтік медициналық сақтандыру қорындағы жиналған қаражат азаматтардың тегін медициналық көмек алуы үшін жұмсалады. Әрине, жоғарыда аталған кейбір медициналық қызмет түрлері бұрынғыдай мемлекет есебінен жүзеге асады. Еуропаның дамыған елдерінде науқастардың дертін ерте кезінен анықтап, емдеу ісі қолға алынғалы қашан, Ал емдеуді ерте бастау үшін халық жиі медициналық тексерулерден өтіп отырады. Осының нәтижесінде елдегі түрлі аурулардың асқынып кетуінің алдын алып, мүгедектердің санын азайтуға мүмкіндік бар. Міндетті медициналық сақтандыру кез - келген тұрғынды медициналық сақтандырумен қамтамасыз етеді. Медициналық сақтандыру ең алдымен адамның өз денсаулығына жауапкершілікті арттырады. Сонымен қатар, сақтандыру қорына жарна төлеу арқылы азаматтар қалаған дәрігеріне барып, емделуге мүмкіндік алады. Әлеуметтік медициналық сақтандыру қорында ақшасы бар азаматтардың емдеу ақысы дәрігерлерге сол қордан төленеді. Медициналық қызмет үшін жасалатын төлемдер қордағы ақшадан алынатын болғандықтан, енді емдеу мекемелері арасында бәсекелестіктің басталатыны сөзсіз. Өз кезегінде бәсекелестік медициналық қызмет көрсетудің сапасын арттырады.

МӘМС енгізуден медициналық ұйым не алады?

Халыққа медициналық көмек көрсету үшін үлкен клиникалар ТОП-қа (тізілімге) қосу;
Тұрақты қаржыландыру;
Медицина қызметкерлерінің жалақысын жоғарылату;
Жаңа медициналық технологияларды енгізу;
Медициналық қызметтердің сапасын жақсарту.

МӘМС енгізу жүйесі медицина қызметкеріне не береді?

Жалақыны арттыру;
Біліктілікті үздіксіз арттыру мүмкіндігі (Үздік медицина қызметкерінің тізіліміне кіру мүмкіндігі, озық клиникалар, озық медициналық жабдыққа және оның үнемі жаңартылуына ие болады);
Нарықта бәсекеге қабілетті болады (пациенттің дәрігерді таңдау мүмкіндігі);

Медицина қызметкерінің жүктемесін кезең-кезеңмен төмендету;

МӘМС енгізуден халық не ұтады?

Амбулаториялық-дәрі-дәрмектік қамтамасыз ету желісін кеңейту арқылы халықтың қызметтерге қолжетімділігін арттыру;

Сапалы медициналық көмектің қолжетімділігі деңгейін арттыру;
Азаматтардың денсаулығын жақсарту және өмір сүру ұзақтығын арттыру көзделіп отыр.

Міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруды енгізу бойынша ауданда қандай жұмыстар жүргізілуде?

Елбасы Ұлт Жоспары «100 нақты қадам» бағдарламасын жариялап, алдымызға үлкен міндеттер жүктеді. Бұл жоспары мемлекеттілігімізді нығайтып, күрделі кезеңнен сенімді өтуге жағдай туғызатын, мемлекетімізді дамыған мемлекеттердің отыздығына кіргізудегі үлкен жол. Әсіресе, халықтың әлеуметтік жағдайын көтеру, осы тұрғыда медициналық қызметті жақсарту көзделген. Мәселен 80-қадамда «Міндетті медициналық сақтандыруды енгізу» туралы былай делінген: «Мемлекет, жұмыс беруші және азаматтың ынтымақтасқан жауапкершілігі қағидаты негізінде денсаулық сақтау жүйесінің қаржылық орнықтылығын күшейтеу. Бастапқы медициналық-санитарлық көмекті

«сақтандырылғанын» қалай біледі?

Әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына аударылған барлық сақтандыру жарнасына қатысты мәліметтер ашық түрде болады. Сақтандыру жарнасын төлеген азаматтар арнайы желідегі «жеке кабинетінен» төлемдердің барлығын ашық түрде көре алады. Қорда жиналатын қаражаттың медициналық қызметтерге бағытталуы өте маңызды, сондықтан қаржы емді қажет ететін әрбір азаматқа бағытталады. Әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына жарна төлеуден босатылатын азаматтар санаты бар. Қазіргі таңда Денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі мұндай азаматтардың 15 санатын белгілеп отыр. Олардың қатарына:

- 1) балалар (18 жасқа дейін);
- 2) көп балалы аналар, «Алтын алқа», «Күміс алқа» иегерлері, «Батыр ана» атағын алғандар, I, II дәрежелі «Аналық даңқ» орденімен марапатталған көп балалы аналар;
- 3) ҰОС қатысушылары және мүгедектері, және оларға теңестірілгендер (Ауған соғысының ардагерлері);

Қазақстан Республикасы

МІНДЕТТІ ӘЛЕУМЕТТІК МЕДИЦИНАЛЫҚ САҚТАНДЫРУ ЖҮЙЕСІНДЕ ҚАНДАЙ МЕДИЦИНАЛЫҚ ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТУ ПАКЕТТЕРІ ҰСЫНЫЛАДЫ?

БАЗАЛЫҚ ПАКЕТ
МЕМЛЕКЕТТІК
КЕПІЛДЕНДІРІЛГЕН
МЕДИЦИНАЛЫҚ КӨМЕК
КӨЛЕМІНДЕ

МЫНАДАЙ ҚЫЗМЕТ ТҮРЛЕРІ БАР:

- Жедел жәрдем және санитарлық авиация көмегі
- Әлеуметтік маңызы бар аурулар мен теңше жағдайлардағы медициналық көмек
- Профилактикалық екпелер
- Амбулаторлық дәрілермен қамтылған амбулаторлық емханалық көмек (20/0 жылға дейін)
- ҚР барлық азаматтары мен оралмандарға қолжетімді

МЭМС жүйесіндегі медициналық қызмет пакетінде

МЫНАДАЙ ҚЫЗМЕТ ТҮРЛЕРІ БАР:

- Амбулаторлық емханалық көмек (емханаларда емделу, дәрігердің қабылдауында болу, зертханалық қызмет түрлері, диагностика)
- Стационарлық көмек: жоспарлы түрде ауруханаларда емделу
- Стационарлық көмек: күндізгі стационарда ем қабылдау
- Жоғары технологиялық медициналық қызмет көрсету
- Дәрі-дәрмектер
- Бұл қызмет түрлерін МЭМС қатысушылары ала алады

(БМСК) басымдықпен қаржыландыру болады.

Енді не істеуіміз қажет?

Ендігі кезде 2017 жылдың 5-сәуірінен бастап 31 маусымға дейін «Халықты тіркеу регистрі» ақпараттық жүйесінде «Амбулаториялық емханалық қызметі бар Шарбақты аудандық орталық ауруханасына» тіркелген тұрғындарын түгендеу жұмыстары жүргізіледі. Оған дейін аудан тұрғындары арасында жаңа жүйе кеңінен насихатталуда.

**Б.КАСИМОВА,
Шарбақты
орталық
аудандық
аурухананың
бас дәрігері.**